

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15006754	Ferrolterra	Ferrol	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
FME	Fabricación mecánica	CSFME03	Deseño en fabricación mecánica	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesiões semanais	Horas anuais	Sesiões anuais
MP0431	Automatización da fabricación	2023/2024	10	210	210
MP0431_12	Sistemas e elementos de automatización	2023/2024	10	70	70
MP0431_22	Deseño e montaxe de esquemas	2023/2024	10	140	140

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	REBECA VALIÑO REGUEIRO, JORGE SONEIRA MUIÑO (Subst.)
Outro profesorado	JORGE SONEIRA MUIÑO

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

As persoas con este perfil profesional, poden exercer a súa actividade en empresas do subsector do metal, construción, mantemento, industria en xeral. Na provincia da Coruña existen moitas pequenas, medianas e grandes empresas, a maioría compañías auxiliares de tamaño pequeno-medio, polo tanto as ensinanzas irán encamiñadas cara a mediana-pequena empresa. En moitas ocasións, o alumnado poderá ser o propietario ou socio de compañías auxiliares, polo que o estudo centrarase nestas pequenas ou medianas empresas onde a normativa de seguridade e hixiene e calidade do produto, e moi importante cara a redución de accidentes laborais e ferramenta de competitividade e satisfacción do cliente.

Desenvolverase en relación co DECRETO 190/2010, de 14 de outubro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de Técnico Superior en Deseño en Fabricación Mecánica.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe			Resultados de aprendizaxe	
					MP0431_12			MP0431_22	
					RA 1	RA 2	RA 3	RA 1	RA 2
1	Introdución nos sistemas automatizados	Descrición de técnicas de automatización, vantaxes e inconvenientes así como os principios físicos que se rexen e unidades a empregar.	10	10	X	X	X		
2	Tecnoloxía neumática, hidráulica e eléctrica. Simboloxía, esquemas representativos e tipos de mando	Representación esquemática de mecanismos, tipos de mando e simboloxía	30	10	X	X	X		
3	Tecnoloxía neumática, hidráulica e eléctrica. Dimensionamento dos actuadores	Cálculo de parámetros característicos dos actuadores nos sistemas automatizados.	30	10		X	X		
4	Desenvolvemento de automatismos neumáticos.	Deseñar, representar e realizar a montaxe de esquemas de potencia e mando de instalacións automatizadas mediante técnica neumática.	40	10				X	X
5	Desenvolvementos de automatismos electroneumáticos.	Deseñar, representar e realizar a montaxe de esquemas de potencia e mando de instalacións automatizadas mediante técnica electroneumática.	30	10				X	X
6	Desenvolvemento de automatismos hidráulicos e electrohidráulicos.	Deseñar, representar e realizar a montaxe de esquemas de potencia e mando de instalacións automatizadas mediante técnica hidráulica e/ou electrohidráulica.	20	10				X	X
7	Desenvolvemento de automatismos e elaboración de programas mediante controladores lóxicos PLCs.	Deseñar, representar e realizar a montaxe de esquemas de potencia e mando de instalacións automatizadas mediante técnica de PLC's.	30	20				X	X
8	Desenrolo de supostos prácticos de automatización.	Realización de casos prácticos reais na industria, de procesos automatizados mediante técnica de PLC's	20	20				X	X
			Total: 210						

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Introdución nos sistemas automatizados	10

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Establece o ciclo de funcionamento das máquinas e dos equipamentos automáticos empregados, para o que interpreta as especificacións técnicas e o proceso de traballo.	NO
RA2 - Selecciona os elementos de potencia que se deben empregar na automatización do proceso, para o que analiza os requisitos do sistema.	NO
RA3 - Determina a localización e os tipos de captadores de información que cumpra empregar na automatización do proceso, para o que analiza as características do captador e a función que vaia realizar.	NO

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Analiza tecnoloxías de automatización e a súa aplicación. 1.2 Interpreta a relación e aplica os principios físicos e unidades entre os distintos actuadores e elementos de control. 1.3 Desenrolar as actividades con responsabilidade.	1	Autoavaliación inicial para detectar os coñecementos previos. Introducción ós automatismos: principios físicos consideracións sobre caudal e unidades empregadas.	10,0
TOTAL			10

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Descríbense os sistemas habitualmente empregados para automatizar unha máquina de produción.	• PE.1	S	40
CA2.2 Elixíuse a tecnoloxía do actuador con base na súa función dentro do proceso.	• PE.2	S	40

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Relacionáronse os tipos de captadores cos parámetros que sexan capaces de detectar.	<ul style="list-style-type: none"> • PE.3 	N	20
TOTAL			100

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Fundamentos físicos de pneumática, hidráulica e electricidade.</p> <p>Automatizacións pneumática e electropneumática, hidráulica e electrohidráulica, e eléctrica: características e aplicacións.</p> <p>Robots e manipuladores: características e aplicacións.</p> <p>Controladores lóxicos programables (PLC): características, estrutura e aplicacións.</p> <p>Normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións no ciclo de funcionamento da máquina.</p> <p>Descrición de tipos e características: actuadores lineais e de xiro pneumáticos, hidráulicos e eléctricos.</p> <p>Aplicacións máis usuais. Operacións de agarre: clasificación, ordenación, regulación, posicionamento, suxeición, etc.</p> <p>Descrición de tipos e características.</p> <p>Aplicacións máis usuais.</p>

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Autoavaliación inicial para detectar os coñecementos previos. Introducción ós automatismos: principios físicos consideracións sobre caudal e unidades empregadas. - Exposición da materia e resolución de exemplos tipo. Desenvolvemento por parte do alumnado de exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores que van xurdindo; todo elo para que o alumnado coñeza as diferentes técnicas de automatización e relación cos principios físicos e unidades.	<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> O alumnado desenrolará os exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo dos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> pizarra, cañón, apuntes, fotocopias 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 	10,0
TOTAL						10,0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Tecnoloxía neumática, hidráulica e eléctrica. Simbología, esquemas representativos e tipos de mando	30

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Establece o ciclo de funcionamento das máquinas e dos equipamentos automáticos empregados, para o que interpreta as especificacións técnicas e o proceso de traballo.	NO
RA2 - Selecciona os elementos de potencia que se deben empregar na automatización do proceso, para o que analiza os requisitos do sistema.	NO
RA3 - Determina a localización e os tipos de captadores de información que cumpra empregar na automatización do proceso, para o que analiza as características do captador e a función que vaia realizar.	NO

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Interpretar a simboloxía acadadamente. 1.2 Interpretar a relación entre os distintos actuadores e elementos de control. 1.3 Analizar tecnoloxías de automatización e a súa aplicación. 1.4 Representar esquemáticamente mecanismos de automatización e tipos de mando. 1.5 Desenrolar as actividades con responsabilidade.	1	Simboloxía e representación esquemática de mecanismos. Goberno básico de cilindros, tipos de mando: desde diferentes puntos, de seguridade, por presión, temporizado. Regulación de velocidade e escamoteo de sinais.	30,0
TOTAL			30

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.2 Realízase o diagrama de fluxo do proceso que cumpra automatizar.	• PE.1	S	15
CA1.3 Establecese a secuencia de traballo respondendo ás prestacións exixidas no relativo a calidade e a produtividade.	• PE.2	S	10
CA1.4 Empregouse a simboloxía e a nomenclatura de representación de secuencias de produción.	• PE.3	S	10
CA1.5 Determinouse o ciclo de funcionamento consonte a normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións.	• PE.4	N	5
CA1.6 Desenvolvéronse as actividades con responsabilidade, amosando compromiso coa profesión.	• TO.1	N	5
CA1.7 Operouse con autonomía nas actividades propostas.	• TO.2	N	5
CA2.8 Dispuxéronse os elementos no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.5	N	5
CA2.9 Amosouse predisposición a considerar novos valores técnicos dos elementos materiais.	• PE.6	N	5

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Relacionáronse os tipos de captadores cos parámetros que sexan capaces de detectar.	• PE.7	S	10
CA3.2 Descríbense as prestacións dos captadores usualmente utilizados para a automatización da fabricación.	• PE.8	N	5
CA3.3 Determinouse a localización dos captadores para cumpriren a función requirida.	• PE.9	S	10
CA3.5 Dispuxéronse os captadores no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.10	N	5
CA3.6 Arranxáronse os problemas presentados no desenvolvemento da actividade.	• TO.3	N	5
CA3.7 Mantívose unha actitude de respecto polas normas e polos procedementos de seguridade e calidade.	• TO.4	N	5
TOTAL			100

4.2.e) Contidos

Contidos
Diagramas de movemento, de fluxo e de mando.
Normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións no ciclo de funcionamento da máquina.
Normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións na elección e no uso de captadores.

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Simbología e representación esquemática de mecanismos. Goberno básico de cilindros, tipos de mando: desde diferentes puntos, de seguridade, por presión, temporizado. Regulación de velocidade e escamoteo de sinais. - Exposición da materia e resolución	<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> O alumnado desenrolará os exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo dos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> pizarra, apuntes, fotocopias, software de aplicación 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 	30,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
de exemplos tipo. Desenvolvemento por parte do alumnado de exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores que van xurdindo; todo elo para que o alumnado coñeza o funcionamento e saiba representar sistemas automatizados e se familiarize coa simboloxía a aplicar		exercicios.			<ul style="list-style-type: none"> • PE.3 • PE.4 • TO.1 • TO.2 	
TOTAL						30,0

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Tecnoloxía neumática, hidráulica e eléctrica. Dimensionamento dos actuadores	30

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Selecciona os elementos de potencia que se deben empregar na automatización do proceso, para o que analiza os requisitos do sistema.	SI
RA3 - Determina a localización e os tipos de captadores de información que cumpra empregar na automatización do proceso, para o que analiza as características do captador e a función que vaia realizar.	SI

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Coñecer e interpretar a configuración interna dos actuadores e as súas fixacións. 1.2 Saber realizar os cálculos das diversas partes do actuador.	1	Constitución, e cálculo de actuadores: constitución interna e cálculo das diferentes partes que os compoñen así como as súas fixacións.	30,0
TOTAL			30

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Relaciónáronse os tipos de actuadores coas características das aplicacións e coas súas prestacións.	• PE.1	S	10
CA2.2 Elixíuse a tecnoloxía do actuador con base na súa función dentro do proceso.	• PE.2	S	10
CA2.3 Dimensionáronse os actuadores tendo en conta as variables técnicas do proceso.	• PE.3	S	10
CA2.4 Realizouse o cálculo respectando as marxes de seguridade establecidas.	• PE.4	S	10
CA2.5 Deseñouse a localización dos elementos respondendo ás necesidades presentadas.	• PE.5	N	5
CA2.6 Definíronse os sistemas de fixación dos actuadores en función dos movementos e dos esforzos aos que estean sometidos.	• PE.6	N	5
CA2.7 Selecciónáronse os elementos consonte a normativa de seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións.	• PE.7	N	5
CA2.8 Dispuxéronse os elementos no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.8	N	5
CA2.9 Amosouse predisposición a considerar novos valores técnicos dos elementos materiais.	• PE.9	N	5
CA3.1 Relaciónáronse os tipos de captadores cos parámetros que sexan capaces de detectar.	• PE.10	N	5
CA3.2 Descríbóronse as prestacións dos captadores usualmente utilizados para a automatización da fabricación.	• PE.11	N	5
CA3.3 Determinouse a localización dos captadores para cumpriren a función requirida.	• PE.12	N	5
CA3.4 Especificáronse os utensilios, os soportes e a fixación que se precisen.	• PE.13	N	5
CA3.5 Dispuxéronse os captadores no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.14	N	5
CA3.6 Arraxáronse os problemas presentados no desenvolvemento da actividade.	• TO.1	N	5
CA3.7 Mantívose unha actitude de respecto polas normas e polos procedementos de seguridade e calidade.	• TO.2	N	5
TOTAL			100

4.3.e) Contidos

Contidos
Descrición de tipos e características: actuadores lineais e de xiro pneumáticos, hidráulicos e eléctricos.
Aplicacións máis usuais. Operacións de agarre: clasificación, ordenación, regulación, posicionamento, suxeición, etc.
Cálculo e dimensionamento.
Mantemento e conservación.
Soportes e fixacións.
Emprego de catálogos comerciais.
Normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións na elección e no uso de actuadores.
Descrición de tipos e características.
Aplicacións máis usuais.
Dimensionamento e montaxe.
Soportes e fixacións.
Mantemento e conservación.
Emprego de catálogos comerciais.
Normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións na elección e no uso de captadores.

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
<p>Constitución, e cálculo de actuadores: constitución interna e cálculo das diferentes partes que os compoñen así como as súas fixacións. - Exposición da materia e resolución de exemplos tipo.</p> <p>Desenvolvemento por parte do alumnado de exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores que van xurdindo; todo elo para que o alumnado se familiarize coa constitución interna e cálculo das diferentes partes que os compoñen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> O alumnado desenrolará os exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo dos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> pizarra, apuntes, fotocopias 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 PE.4 PE.5 PE.6 PE.7 PE.8 PE.9 PE.10 PE.11 PE.12 PE.13 PE.14 TO.1 	30,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					• TO.2	
TOTAL						30,0

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Desenvolvemento de automatismos neumáticos.	40

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Deseña esquemas de mando de instalacións automatizadas, e selecciona a tecnoloxía adecuada ao proceso que se vaia automatizar.	SI
RA2 - Representa e realiza a montaxe dos esquemas de potencia e mando de sistemas automatizados, con interpretación da normativa establecida.	SI

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Seleccionar os elementos de mando e forza da instalación atendendo ó proceso de fabricación. 1.2 Seleccionar a instrumentación de medida necesaria. 1.3 Configurar os esquemas de forza cos de control a partir das características da aplicación. 1.4 Comprobar en vacio o funcionamento do automatismo 1.5 Realizar a montaxe e posta en marcha do automatismo neumático atendendo ó procedemento establecido na práctica formulada.	1	Desenrolo de prácticas de automatismos neumáticos en grao crecente de dificultade con configuración dos diferentes esquemas neumáticos e montaxe das prácticas nos paneis. Iniciativa e colaboración en grupo.	40,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.6 Adoptar as medidas de protección necesarias para a seguridade persoal e de cada un dos compoñentes do sistema automatizado.			
1.7 Desenrolar as actividades con responsabilidade.			
TOTAL			40

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Descríbense as tecnoloxías que se empregan no mando e na regulación de sistemas automáticos.	• PE.1	N	2
CA1.2 Valoráronse as vantaxes e os inconvenientes que ofrece o emprego de cada tecnoloxía de mando.	• PE.2	N	2
CA1.3 Definíronse as condicións do ciclo de funcionamento.	• PE.3	N	2
CA1.4 Razoouse a solución adoptada en función dos requisitos do proceso.	• PE.4	N	2
CA1.5 Descríbense as funcións que realizan os compoñentes do circuito de mando.	• PE.5	S	2
CA1.6 Deseñouse o esquema consonte a normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións.	• PE.6	N	2
CA1.7 Dispuxéronse os elementos de mando e regulación no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.7	N	2
CA1.8 Amosouse unha actitude responsable e interese pola mellora do proceso.	• TO.1	N	2
CA1.9 Realizouse unha planificación metódica das tarefas, con previsión das dificultades e o xeito de superalas.	• TO.2	N	2
CA2.1 Descríbense os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.	• PE.8	S	10
CA2.2 Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.	• PE.9	S	10
CA2.3 Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.	• PE.10	S	10

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA2.4 Simúlouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.	• TO.3 - software de aplicación	S	10
CA2.5 Comprobase que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.	• TO.4 - software de aplicación	S	10
CA2.6 Corrixíronse os erros detectados na simulación.	• TO.5 - software de aplicación	S	10
CA2.7 Realizouse a listaxe de compoñentes e as súas características técnicas.	• PE.11	N	2
CA2.8 Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.	• TO.6 - montaxe nos paneis	S	10
CA2.9 Realizáronse os traballos con orde e limpeza.	• TO.7	N	2
CA2.10 Mantívose unha actitude de respecto polas normas e polos procedementos de seguridade e calidade.	• TO.8	N	6
CA2.11 Arranxáronse satisfactoriamente os problemas presentados no desenvolvemento da súa actividade.	• TO.9	N	2
TOTAL			100

4.4.e) Contidos

Contidos
<p>Tecnoloxías empregadas no mando e na regulación de sistemas automáticos.</p> <p>Conceptos de circuitos secuenciais e combinacionais.</p> <p>Ferramentas gráficas para o deseño de circuitos secuenciais e combinacionais: GRAFCET e GEMMA.</p> <p>Simplificación de funcións.</p> <p>Álgebra de Boole.</p> <p>Normas de deseño aplicables aos automatismos para prevención de riscos laborais.</p> <p>Identificación e resolución de problemas.</p> <p>Identificación e solución de erros e avarías na simulación e na montaxe.</p> <p>Listaxe de compoñentes.</p>

Contidos
<p>Compoñentes das automatizacións pneumática e electropneumática, e hidráulica e electrohidráulica.</p> <p>Simbología pneumática e hidráulica, e eléctrica e electrónica.</p> <p>Representación de esquemas pneumáticos e electropneumáticos, e hidráulicos e electrohidráulicos.</p> <p>Técnicas de representación de esquemas.</p> <p>Emprego de software de representación e simulación de esquemas.</p> <p>Montaxe de esquemas.</p>

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
<p>Desenrolo de prácticas de automatismos neumáticos en grao crecente de dificultade con configuración dos diferentes esquemas neumáticos e montaxe das prácticas nos paneis. Iniciativa e colaboración en grupo. - Exposición da materia e resolución de exemplos tipo. Desenvolvemento por parte do alumnado de prácticas e exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores que van xurdindo; todo elo para comprender e coñecer os principios de funcionamento e aplicación dos sistemas neumáticos nos procesos de fabricación mecánica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> O alumnado desenrolará os exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo das prácticas e/ou exercicios formulados. 	<ul style="list-style-type: none"> Pizarra, cañón, apuntes, fotocopias, caderno do alumnado e/ou de prácticas, software de simulación automation studio, ordenadores, paneis de montaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 PE.4 PE.5 PE.6 PE.7 PE.8 PE.9 	40,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • PE.10 • PE.11 • TO.1 • TO.2 • TO.3 - software de aplicación • TO.4 - software de aplicación • TO.5 - software de aplicación • TO.6 - montaxe nos paneis • TO.7 • TO.8 • TO.9 	
TOTAL						40,0

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Desenvolvementos de automatismos electroneumáticos.	30

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Deseña esquemas de mando de instalacións automatizadas, e selecciona a tecnoloxía adecuada ao proceso que se vaia automatizar.	SI
RA2 - Representa e realiza a montaxe dos esquemas de potencia e mando de sistemas automatizados, con interpretación da normativa establecida.	SI

4.5.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Seleccionar os elementos de mando e forza da instalación atendendo ao proceso de fabricación. 1.2 Seleccionar a instrumentación de medida necesaria. 1.3 Configurar os esquemas de forza con os de control a partir das características da aplicación. 1.4 Comprobar en vacío o funcionamento do automatismo 1.5 Realizar a montaxe e posta en marcha do automatismo electroneumático atendendo ao procedemento establecido na práctica plantexada. 1.6 Adoptar as medidas de protección necesarias para a seguridade persoal e de cada un dos compoñentes do sistema automatizado. 1.7 Desenrolar as actividades con responsabilidade.	1	Desenrolo de prácticas de automatismos electroneumáticos en grao crecente de dificultade con configuración dos diferentes esquemas electroneumáticos. Montaxe e posta en marcha do automatismo formulado na práctica a desenrolar.	30,0
TOTAL			30

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Descríbense as tecnoloxías que se empregan no mando e na regulación de sistemas automáticos.	• PE.1	N	2
CA1.2 Valoráronse as vantaxes e os inconvenientes que ofrece o emprego de cada tecnoloxía de mando.	• PE.2	N	2
CA1.3 Definíronse as condicións do ciclo de funcionamento.	• PE.3	N	2

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.4 Razoouse a solución adoptada en función dos requisitos do proceso.	• PE.4	N	2
CA1.5 Descríbóronse as funcións que realizan os compoñentes do circuíto de mando.	• PE.5	S	2
CA1.6 Deseñouse o esquema consonte a normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións.	• PE.6	N	2
CA1.7 Dispuxéronse os elementos de mando e regulación no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.7	N	2
CA1.8 Amosouse unha actitude responsable e interese pola mellora do proceso.	• TO.1	N	2
CA1.9 Realizouse unha planificación metódica das tarefas, con previsión das dificultades e o xeito de superalas.	• TO.2	N	2
CA2.1 Descríbóronse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.	• PE.8	S	10
CA2.2 Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.	• PE.9	S	10
CA2.3 Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.	• PE.10	S	10
CA2.4 Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.	• TO.3 - software de aplicación	S	10
CA2.5 Comprobase que o esquema representado cumpre o ciclo de funcionamento previsto.	• PE.11 - software de aplicación	S	10
CA2.6 Corrixíronse os erros detectados na simulación.	• PE.12 - software de aplicación	S	10
CA2.7 Realizouse a listaxe de compoñentes e as súas características técnicas.	• PE.13	N	2
CA2.8 Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.	• TO.4 - montaxe nos paneis	S	10
CA2.9 Realizáronse os traballos con orde e limpeza.	• TO.5	N	2
CA2.10 Mantívose unha actitude de respecto polas normas e polos procedementos de seguridade e calidade.	• TO.6	N	6
CA2.11 Arranxáronse satisfactoriamente os problemas presentados no desenvolvemento da súa actividade.	• TO.7	N	2
TOTAL			100

4.5.e) Contidos

Contidos
Tecnoloxías empregadas no mando e na regulación de sistemas automáticos.
Conceptos de circuitos secuenciais e combinacionais.
Ferramentas gráficas para o deseño de circuitos secuenciais e combinacionais: GRAFCET e GEMMA.
Simplificación de funcións.
Álgebra de Boole.
Normas de deseño aplicables aos automatismos para prevención de riscos laborais.
Identificación e resolución de problemas.
Dispositivos para a automatización eléctrica.
Identificación e solución de erros e avarías na simulación e na montaxe.
Listaxe de compoñentes.
Compoñentes das automatizacións pneumática e electropneumática, e hidráulica e electrohidráulica.
Simbologías pneumática e hidráulica, e eléctrica e electrónica.
Programación de esquemas con cables.
Representación de esquemas pneumáticos e electropneumáticos, e hidráulicos e electrohidráulicos.
Técnicas de representación de esquemas.
Emprego de software de representación e simulación de esquemas.
Montaxe de esquemas.

4.5.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
<p>Desenrolo de prácticas de automatismos electroneumáticos en grao crecente de dificultade con configuración dos diferentes esquemas electroneumáticos. Montaxe e posta en marcha do automatismo formulado na práctica a desenrolar. - Exposición da materia e resolución de exemplos tipo.</p> <p>Desenvolvemento por parte do alumnado de prácticas e exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores que van xurdindo; todo elo para comprender e coñecer os principios de funcionamento e aplicación dos sistemas electroneumáticos nos procesos de fabricación mecánica e tamén para adquirir a responsabilidade e actuar coa iniciativa requirida na execución de calquer tipo de traballo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> O alumnado desenrolará as prácticas e/ou exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo das prácticas e/ou exercicios propostos. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes, cañón, caderno do alumnado, software de aplicación automation studio , ordenadores, paneis de montaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 PE.4 PE.5 PE.6 PE.7 PE.8 PE.9 PE.10 PE.11 - software de aplicación PE.12 - software de aplicación PE.13 TO.1 TO.2 	30,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.3 - software de aplicación • TO.4 - montaxe nos paneis • TO.5 • TO.6 • TO.7 	
TOTAL						30,0

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Desenvolvemento de automatismos hidráulicos e electrohidráulicos.	20

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Deseña esquemas de mando de instalacións automatizadas, e selecciona a tecnoloxía adecuada ao proceso que se vaia automatizar.	SI
RA2 - Representa e realiza a montaxe dos esquemas de potencia e mando de sistemas automatizados, con interpretación da normativa establecida.	SI

4.6.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Seleccionar os elementos de mando e forza da instalación atendendo ao proceso de fabricación.	1	Desenrolo de prácticas de automatismos hidráulicos e/ou electrohidráulicos en grao crecente de dificultade con configuración dos diferentes esquemas electrohidráulicos. Montaxe e posta en marcha do automatismo formulado na práctica a desenrolar.	20,0
1.2 Seleccionar a instrumentación de medida necesaria.			

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.3 Configurar os esquemas de forza cos de control a partir das características da aplicación. 1.4 Comprobar en vacío o funcionamento do automatismo 1.5 Realizar a montaxe e posta en marcha do automatismo hidráulico e/ou electrohidráulico atendendo ao procedemento establecido na práctica formulada. 1.6 Adoptar as medidas de protección necesarias para a seguridade persoal e de cada un dos compoñentes do sistema automatizado. 1.7 Desenrolar as actividades con responsabilidade.			
TOTAL			20

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Descríbonse as tecnoloxías que se empregan no mando e na regulación de sistemas automáticos.	• PE.1	N	2
CA1.2 Valoráronse as vantaxes e os inconvenientes que ofrece o emprego de cada tecnoloxía de mando.	• PE.2	N	2
CA1.3 Defíníronse as condicións do ciclo de funcionamento.	• PE.3	N	2
CA1.4 Razóuse a solución adoptada en función dos requisitos do proceso.	• PE.4	N	2
CA1.5 Descríbonse as funcións que realizan os compoñentes do circuito de mando.	• PE.5	S	2
CA1.6 Deseñouse o esquema consonte a normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións.	• PE.6	N	2
CA1.7 Dispuxéronse os elementos de mando e regulación no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.7	N	2
CA1.8 Amosouse unha actitude responsable e interese pola mellora do proceso.	• TO.1	N	2
CA1.9 Realizouse unha planificación metódica das tarefas, con previsión das dificultades e o xeito de superalas.	• TO.2	N	2

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Craterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Descríbonse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.	• PE.8	S	10
CA2.2 Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.	• PE.9	S	10
CA2.3 Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.	• PE.10	S	10
CA2.4 Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.	• TO.3 - software de aplicación	S	10
CA2.5 Comprobouse que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.	• TO.4 - software de aplicación	S	10
CA2.6 Corrixíronse os erros detectados na simulación.	• TO.5 - software de aplicación	S	10
CA2.7 Realizouse a listaxe de compoñentes e as súas características técnicas.	• PE.11	N	2
CA2.8 Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.	• TO.6 - Montaxe nos paneis	S	10
CA2.9 Realizáronse os traballos con orde e limpeza.	• TO.7	N	2
CA2.10 Mantívose unha actitude de respecto polas normas e polos procedementos de seguridade e calidade.	• TO.8	N	6
CA2.11 Arranxáronse satisfactoriamente os problemas presentados no desenvolvemento da súa actividade.	• TO.9	N	2
TOTAL			100

4.6.e) Contidos

Contidos
<p>Tecnoloxías empregadas no mando e na regulación de sistemas automáticos.</p> <p>Conceptos de circuitos secuenciais e combinacionais.</p> <p>Ferramentas gráficas para o deseño de circuitos secuenciais e combinacionais: GRAFCET e GEMMA.</p> <p>Simplificación de funcións.</p> <p>Álgebra de Boole.</p>

Contidos
<p>Normas de deseño aplicables aos automatismos para prevención de riscos laborais.</p> <p>Identificación e resolución de problemas.</p> <p>Identificación e solución de erros e avarías na simulación e na montaxe.</p> <p>Listaxe de compoñentes.</p> <p>Compoñentes das automatizacións pneumática e electropneumática, e hidráulica e electrohidráulica.</p> <p>Simbologías pneumática e hidráulica, e eléctrica e electrónica.</p> <p>Programación de esquemas con cables.</p> <p>Representación de esquemas pneumáticos e electropneumáticos, e hidráulicos e electrohidráulicos.</p> <p>Técnicas de representación de esquemas.</p> <p>Emprego de software de representación e simulación de esquemas.</p> <p>Montaxe de esquemas.</p>

4.6.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Desenrolo de prácticas de automatismos hidráulicos e/ou electrohidráulicos en grao crecente de dificultade con configuración dos diferentes esquemas electrohidráulicos. Montaxe e posta en marcha do automatismo formulado na práctica a desenrolar. - Exposición da materia e resolución de exemplos tipo. Desenvolvemento por parte do alumnado de prácticas e exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores que van xurdindo; todo elo para comprender e coñecer os principios de funcionamento e aplicación dos sistemas hidráulicos e/ou electrohidráulicos nos procesos de	<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> O alumnado desenrolará as prácticas e/ou exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo das prácticas e/ou exercicios propostos. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes, cañón, pizarra, fotocopias, caderno do alumnado e/ou de prácticas, software de aplicación automation studio, ordenadores, paneis de montaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 PE.4 PE.5 	20,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
fabricación mecánica, tamén para adquirir a responsabilidade e actuar coa iniciativa requirida na execución de calquer tipo de traballo.					<ul style="list-style-type: none"> • PE.6 • PE.7 • PE.8 • PE.9 • PE.10 • PE.11 • TO.1 • TO.2 • TO.3 - software de aplicación • TO.4 - software de aplicación • TO.5 - software de aplicación • TO.6 - Montaxe nos paneis • TO.7 • TO.8 • TO.9 	
TOTAL						20,0

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Desenvolvemento de automatismos e elaboración de programas mediante controladores lóxicos PLCs.	30

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Deseña esquemas de mando de instalacións automatizadas, e selecciona a tecnoloxía adecuada ao proceso que se vaia automatizar.	SI
RA2 - Representa e realiza a montaxe dos esquemas de potencia e mando de sistemas automatizados, con interpretación da normativa establecida.	SI

4.7.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Seleccionar os elementos de mando e forza da instalación atendendo ao proceso de fabricación. 1.2 Seleccionar a instrumentación de medida necesaria. 1.3 Configurar os esquemas de forza cos de control a partir das características da aplicación. 1.4 Elaborar os programas de control en PLC's utilizando a linguaxe específica. 1.5 Verificar e comprobar os programas cos simuladores dos sistemas programables. 1.6 Realizar a montaxe e posta en marcha do automatismo atendendo ao procedemento establecido na práctica formulada. 1.7 Adoptar as medidas de protección necesarias para a seguridade persoal e de cada un dos compoñentes do sistema automatizado.	1	Desenrolo de prácticas de automatismos con autómatas programables en grao crecente de dificultade. Montaxe e posta en funcionamento no panel con autómatas, de automatismos formulados nas prácticas a desenrolar.	30,0
TOTAL			30

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Descríbense as tecnoloxías que se empregan no mando e na regulación de sistemas automáticos.	• PE.1	N	2
CA1.2 Valoráronse as vantaxes e os inconvenientes que ofrece o emprego de cada tecnoloxía de mando.	• PE.2	N	2
CA1.3 Definíronse as condicións do ciclo de funcionamento.	• PE.3	N	2
CA1.4 Razóuse a solución adoptada en función dos requisitos do proceso.	• PE.4	N	2
CA1.5 Descríbense as funcións que realizan os compoñentes do circuito de mando.	• PE.5	S	2
CA1.6 Deseñouse o esquema consonte a normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións.	• PE.6	N	2
CA1.7 Dispuxéronse os elementos de mando e regulación no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.7	N	2
CA1.8 Amosouse unha actitude responsable e interese pola mellora do proceso.	• TO.1	N	2
CA1.9 Realizouse unha planificación metódica das tarefas, con previsión das dificultades e o xeito de superalas.	• TO.2	N	2
CA2.1 Descríbense os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.	• PE.8	S	10
CA2.2 Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.	• PE.9	S	10
CA2.3 Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.	• PE.10	S	10
CA2.4 Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.	• TO.3 - software de aplicación	S	10
CA2.5 Comprobase que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.	• TO.4 - software de aplicación	S	10
CA2.6 Corrixíronse os erros detectados na simulación.	• TO.5 - software de aplicación	S	10
CA2.7 Realizouse a listaxe de compoñentes e as súas características técnicas.	• PE.11	N	2
CA2.8 Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.	• TO.6 - montaxe nos paneis	S	10

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA2.9 Realizáronse os traballos con orde e limpeza.	• TO.7	N	2
CA2.10 Mantívose unha actitude de respecto polas normas e polos procedementos de seguridade e calidade.	• TO.8	N	6
CA2.11 Arranxáronse satisfactoriamente os problemas presentados no desenvolvemento da súa actividade.	• TO.9	N	2
TOTAL			100

4.7.e) Contidos

Contidos
<p>Tecnoloxías empregadas no mando e na regulación de sistemas automáticos.</p> <p>Conceptos de circuitos secuenciais e combinacionais.</p> <p>Ferramentas gráficas para o deseño de circuitos secuenciais e combinacionais: GRAFCET e GEMMA.</p> <p>Simplificación de funcións.</p> <p>Álgebra de Boole.</p> <p>Normas de deseño aplicables aos automatismos para prevención de riscos laborais.</p> <p>Identificación e resolución de problemas.</p> <p>Identificación e solución de erros e avarías na simulación e na montaxe.</p> <p>Listaxe de compoñentes.</p> <p>Compoñentes das automatizacións pneumática e electropneumática, e hidráulica e electrohidráulica.</p> <p>Simbología pneumática e hidráulica, e eléctrica e electrónica.</p> <p>Programación de esquemas con cables.</p> <p>Representación de esquemas pneumáticos e electropneumáticos, e hidráulicos e electrohidráulicos.</p> <p>Programación de PLC.</p> <p>Técnicas de representación de esquemas.</p>

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Contidos
Emprego de software de representación e simulación de esquemas.
Montaxe de esquemas.

4.7.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
<p>Desenrolo de prácticas de automatismos con autómatas programables en grao crecente de dificultade. Montaxe e posta en funcionamento no panel con autómatas, de automatismos formulados nas prácticas a desenrolar. - Exposición da materia e resolución de exemplos tipo.</p> <p>Desenvolvemento por parte do alumnado de prácticas e exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores que van xurdindo; todo elo para comprender a estrutura interna dun autómatas programable e aprender a programar en linguaxe de contactos e/ou mediante representación GRAFCET; tamén para adquirir a responsabilidade e actuar coa iniciativa requirida na execución de calquer tipo de traballo.</p>		<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. O alumnado desenrolará as prácticas e/ou exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo das prácticas e/ou exercicios propostos. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes, cañón, fotocopias, caderno do alumnado e/ou de prácticas, software de aplicación automation studio, paneis de montaxe, autómatas programables e ordenador co software de simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 PE.3 PE.4 PE.5 PE.6 PE.7 PE.8 PE.9 PE.10 PE.11 TO.1 	30,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					<ul style="list-style-type: none"> • TO.2 • TO.3 - software de aplicación • TO.4 - software de aplicación • TO.5 - software de aplicación • TO.6 - montaxe nos paneis • TO.7 • TO.8 • TO.9 	
TOTAL						30,0

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Desenrolo de supostos prácticos de automatización.	20

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Deseña esquemas de mando de instalacións automatizadas, e selecciona a tecnoloxía adecuada ao proceso que se vaia automatizar.	SI
RA2 - Representa e realiza a montaxe dos esquemas de potencia e mando de sistemas automatizados, con interpretación da normativa establecida.	SI

4.8.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Seleccionar os elementos de mando e forza da instalación atendendo ao proceso de fabricación no proxecto. 1.2 Seleccionar a instrumentación de medida necesaria. 1.3 Configurar os esquemas de forza cos de control a partir das características da aplicación especificada no proxecto. 1.4 Elaborar os programas de control en PLCs utilizando a linguaxe específica para levar a cabo o proceso de fabricación contemplado no proxecto. 1.5 Verificar e comprobar os programas cos simuladores dos sistemas programables. 1.6 Comprobar en vacío o funcionamento do automatismo contemplado no proxecto.	1	Desenrolo de supostos prácticos reais na industria de procesos industriais automatizados con autómatas programables.	20,0
TOTAL			20

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Descríbense as tecnoloxías que se empregan no mando e na regulación de sistemas automáticos.	• PE.1	N	2
CA1.2 Valoráronse as vantaxes e os inconvenientes que ofrece o emprego de cada tecnoloxía de mando.	• PE.2	N	2
CA1.3 Definíronse as condicións do ciclo de funcionamento.	• PE.3	N	2
CA1.4 Razoouse a solución adoptada en función dos requisitos do proceso.	• PE.4	N	2
CA1.5 Descríbense as funcións que realizan os compoñentes do circuito de mando.	• PE.5	S	2
CA1.6 Deseñouse o esquema consonte a normativa referente á seguridade ambiental, das persoas, dos equipamentos e das instalacións.	• PE.6	N	2
CA1.7 Dispuxéronse os elementos de mando e regulación no sistema de xeito que se asegure o seu posterior mantemento.	• PE.7	N	2

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA1.8 Amosouse unha actitude responsable e interese pola mellora do proceso.	• TO.1	N	2
CA1.9 Realizouse unha planificación metódica das tarefas, con previsión das dificultades e o xeito de superalas.	• TO.2	N	2
CA2.1 Descríbóronse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.	• PE.8	S	10
CA2.2 Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.	• PE.9	S	10
CA2.3 Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.	• PE.10	S	10
CA2.4 Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.	• TO.3 - softwre de aplicación	S	10
CA2.5 Comprobose que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.	• TO.4 - softwre de aplicación	S	10
CA2.6 Corrixíronse os erros detectados na simulación.	• TO.5 - softwre de aplicación	S	10
CA2.7 Realizouse a listaxe de compoñentes e as súas características técnicas.	• PE.11	N	2
CA2.8 Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.	• TO.6 - montaxe nos paneis	S	10
CA2.9 Realizáronse os traballos con orde e limpeza.	• TO.7	N	2
CA2.10 Mantívose unha actitude de respecto polas normas e polos procedementos de seguridade e calidade.	• TO.8	N	6
CA2.11 Arranxáronse satisfactoriamente os problemas presentados no desenvolvemento da súa actividade.	• TO.9	N	2
TOTAL			100

4.8.e) Contidos

Contidos
<p>Tecnoloxías empregadas no mando e na regulación de sistemas automáticos.</p> <p>Conceptos de circuitos secuenciais e combinacionais.</p> <p>Ferramentas gráficas para o deseño de circuitos secuenciais e combinacionais: GRAFCET e GEMMA.</p>

Contidos
Simplificación de funcións. Álgebra de Boole. Normas de deseño aplicables aos automatismos para prevención de riscos laborais. Identificación e resolución de problemas. Identificación e solución de erros e avarías na simulación e na montaxe. Listaxe de compoñentes. Compoñentes das automatizacións pneumática e electropneumática, e hidráulica e electrohidráulica. Simbología pneumática e hidráulica, e eléctrica e electrónica. Programación de esquemas con cables. Representación de esquemas pneumáticos e electropneumáticos, e hidráulicos e electrohidráulicos. Programación de PLC. Técnicas de representación de esquemas. Emprego de software de representación e simulación de esquemas. Montaxe de esquemas.

4.8.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Desenrolo de supostos prácticos reais na industria de procesos industriais automatizados con autómatas programables. - Exposición da materia e resolución de exemplos tipo. Desenvolvemento por parte do alumnado de prácticas e exercicios propostos polo profesor analizándose os pormenores	<ul style="list-style-type: none"> Exposición polo profesor da materia da actividade e resolución de exercicios tipo resolvendo as dudas que se presenten por parte do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> O alumnado desenrolará as prácticas e/ou exercicios propostos polo profesor da actividade, contrastando cos compañeiros os resultados obtidos nos devanditos exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Desenrolo óptimo das prácticas e/ou exercicios propostos. 	<ul style="list-style-type: none"> Pizarra, cañón, apuntes, fotocopias, caderno de prácticas do alumnado, paneis de montaxe, autómatas programables e ordenador co software de simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 PE.2 	20,0

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
<p>que van xurdindo; todo elo para que o alumnado, realice a montaxe dos elementos de forza, conxionado dos elementos de mando ó autómatas e programar o PLC para a execución do proceso (programación en graficet fundamentalmente).</p>					<ul style="list-style-type: none"> • PE.3 • PE.4 • PE.5 • PE.6 • PE.7 • PE.8 • PE.9 • PE.10 • PE.11 • TO.1 • TO.2 • TO.3 - softwre de aplicación • TO.4 - softwre de aplicación • TO.5 - softwre de aplicación • TO.6 - montaxe nos paneis • TO.7 • TO.8 	

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
					• TO.9	
TOTAL						20,0

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Que o alumnado desenvolva automatismos con unha determinada enerxía e/ou técnica de mando, simulados co software requirido, así como a súa montaxe. O alumnado ten que realizar o traballo de clase correctamente e realizar una serie de probas práctico-escritas por avaliación (mínimo unha por trimestre) e aprobar todas as probas cunha nota mínimo de 5 para superar o módulo.

A valoración dos coñecementos será polo procedemento de avaliación continua, lévase a cabo mediante cualificación numérica de 1 a 10 puntos coa seguinte escala de valoración : conceptos-procedementos 100%.

O alumno superará a proba se obtén un valor igual a 5.

- Para aprobar é necesario sacar una nota mínima dun 5 sobre 10 en cada unha das partes.

- A nota será igual a parte enteira sen decimais obtida da operación anterior.

Nas cualificacións do boletín empregárase para redondear a regra xeral do redondeo: cando a parte decimal sexa 5 ou maior considerárase o enteiro superior, tomándose o enteiro inferior no resto dos casos.

O alumno acadará a avaliación positiva no módulo se supera cun 5 todas as avaliacións realizadas no centro.

A relación de unidades didácticas por avaliación será a seguinte:

1ª avaliación, realizarase sobre as unidades didácticas: UD1, UD2, UD3 y UD4, UD5

2ª avaliación , realizarase sobre as unidades didácticas: , UD6, UD7 y UD8.

A nota final da avaliación realizada será a media ponderada das unidades didácticas

O cómputo global é a suma do seguinte:

70% proba práctico escrita

30% prácticas propostas na clase, para as cales realizarase unha folla de cotexo.

Aqueles alumnos que superen o 10% de faltas, realizarán unha proba para os alumnos con perda de avaliación continua de maneira conxunta con aqueles que realicen a proba extraordinaria por non superar a avaliación final de módulos.

Os mínimos exigibles correspondense coas CAs des seguintes UD:

UD1.

CA1.1 - Describíronse os sistemas habitualmente empregados para automatizar unha máquina de produción.

CA2.2 - Elixíuse a tecnoloxía do actuador con base na súa función dentro do proceso.

UD2.

CA1.2 - Realizouse o diagrama de fluxo do proceso que cumpra automatizar.

CA1.3 - Estableceuse a secuencia de traballo respondendo ás prestacións exixidas no relativo a calidade e a produtividade.

CA1.4 - Empregouse a simboloxía e a nomenclatura de representación de secuencias de produción.

CA3.1 - Relacionáronse os tipos de captadores cos parámetros que sexan capaces de detectar.

CA3.3 - Determinouse a localización dos captadores para cumpriren a función requirida.

UD3.

CA2.1 - Relacionáronse os tipos de actuadores coas características das aplicacións e coas súas prestacións.

CA2.2 - Elixíuse a tecnoloxía do actuador con base na súa función dentro do proceso.

CA2.3 - Dimensionáronse os actuadores tendo en conta as variables técnicas do proceso.

CA2.4 - Realizouse o cálculo respectando as marxes de seguridade establecidas.

UD4.

CA1.5 - Describíronse as funcións que realizan os compoñentes do circuito de mando.

CA2.1 - Describíronse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.

CA2.2 - Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.

CA2.3 - Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.

CA2.4 - Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.

CA2.5 - Comprobase que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.

CA2.6 - Corrixíronse os erros detectados na simulación.

CA2.8 - Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.

UD5.

CA1.5 - Describíronse as funcións que realizan os compoñentes do circuito de mando.

CA2.1 - Describíronse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.

CA2.2 - Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.

CA2.3 - Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.

CA2.4 - Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.

CA2.5 - Comprobase que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.

CA2.6 - Corrixíronse os erros detectados na simulación.

CA2.8 - Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.

UD6.

CA1.5 - Descríronse as funcións que realizan os compoñentes do circuíto de mando.

CA2.1 - Descríronse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.

CA2.2 - Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.

CA2.3 - Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.

CA2.4 - Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.

CA2.5 - Comprobase que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.

CA2.6 - Corrixíronse os erros detectados na simulación.

CA2.8 - Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.

UD7.

CA1.5 - Descríronse as funcións que realizan os compoñentes do circuíto de mando.

CA2.1 - Descríronse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.

CA2.2 - Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.

CA2.3 - Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.

CA2.4 - Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.

CA2.5 - Comprobase que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.

CA2.6 - Corrixíronse os erros detectados na simulación.

CA2.8 - Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.

UD8.

CA1.5 - Descríronse as funcións que realizan os compoñentes do circuíto de mando.

CA2.1 - Descríronse os dispositivos e os compoñentes das automatizacións eléctrica, pneumática e hidráulica.

CA2.2 - Empregouse a simboloxía normalizada na representación dos esquemas.

CA2.3 - Presentáronse os esquemas dun xeito claro e lexible.

CA2.4 - Simulouse o funcionamento do sistema deseñado mediante o software axeitado.

CA2.5 - Comprobase que o esquema representado cumpra o ciclo de funcionamento previsto.

CA2.6 - Corrixíronse os erros detectados na simulación

CA2.8 - Realizáronse operacións de montaxe, conexión e probas funcionais.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Avaliación continua. A recuperación poderá ser, a base de exames teóricos-prácticos de forma escrita e/ou utilizando ferramentas informáticas e paneis de montaxe. Escala de valoración (0-10); o alumnado conseguindo un 5 aproba o módulo.

As actividades de recuperación realizaránse unicamente para os alumnos que suspendan alguna proba debido que a avaliación do módulo ríxese polo principio da avaliación continua, polo que as materias son eliminatorias por proba tendo os alumnos que superar tódalas probas para superar o módulo.

Hai que ter en conta 3 casos para as recuperacións:

- 1- Suspendendo 1 avaliación
- 2.- Suspendendo a previa a FCT en 2º curso
- 3.- Para alumnos con módulos pendentes do curso anterior

O alumnado de segundo curso que non poida acceder á FCT no período ordinario por ter módulos pendentes de primeiro e/ou segundo curso, poderá recuperalos neste mesmo período. Para este fin, o equipo docente asignaralle unha serie de actividades de recuperación

para os módulos non superados, con indicación expresa da data final en que serán avaliados.

O informe de avaliación individualizado a que se refire o artigo 39 da Orde do 12 de xullo de 2011 conterá a información suficiente sobre os resultados de aprendizaxe non alcanzados polos alumnos e as alumnas, para que se teña en conta na súa posterior aprendizaxe.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Exame escrito-práctico (escala 0-10) donde a nota de 5 corresponderá a aprobado.

O exame será escrito e práctico e/ou utilizando ferramentas informáticas e/ou paneis de montaxe.

A proba constará de dúas partes e terá unha duración máxima de tres horas para cada unha delas.

Parte teórica: poderá incluír cuestións de diferente tipo: elección, resposta corta e/ou de desenvolvemento (máis ou menos amplo) de cuestións relacionadas cos contidos do módulo .

Parte práctica: consistirá na resolución de casos prácticos tanto de simulación como montaxe, relacionados cos contidos do módulo.

Ambas partes puntúan sobre 10 e será requisito imprescindible obter unha puntuación mínima de 5 puntos en cada unha delas para obter unha calificación positiva no módulo, que se achará a partir da media de ambas partes.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Salientar a importancia da propia avaliación deste documento para comprobar se realmente acada a súa finalidade. A tal fin, aplicaranse os seguintes criterios:

Adecuación dos contidos recollidos na programación para conseguir as aprendizaxes propostas e a súa adecuación as características do ámbito produtivo e as necesidades do alumnado.

Valoración do seguimento da programación na reunión de ciclo, que se celebrará cunha periodicidade quincenal, onde se analizará o grado de cumprimento da programación no referente á temporalización, contidos impartidos e as actividades realizadas conforme ó programado inicialmente.

Trimestralmente se lle pasará os alumnos un cuestionario ¿anónimo¿ para avaliar a práctica docente .

Ao finalizar o mes de xuño farase unha memoria final do desenvolvemento da programación, na que consten as posibles modificación para o seguinte curso.

Sistemática a empregar para lle dar a coñecer ó alumnado a información relativa a programación :

O inicio do curso se lle explicará o alumnado os seguintes aspectos da programación:

Unidades didácticas: cos seu criterios de avaliación, contidos e temporalización, as actividades a realizar en cada unha delas cos distintos instrumentos de avaliación, e o peso dos distintos CA na cualificación .

Farase especial fincapé aos criterios de cualificación e aos mínimos exixibles para acadar a avaliación positiva .

Tamén se explicarán a normas de conduta, hixiene e deontoloxía profesional a manter no desenrolo das clases

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ó abeiro do indicado no art 28 da Orde do 12 Xullo de 2011, pola que se regula o desenvolvemento avaliación e acreditación académica do alumnado das ensinanzas de FP inicial, na primeira semana de curso se lle entregará ó alumno un cuestionario de coñecementos previos sobre a materia.

O titor/a do grupo na sesión de avaliación inicial aportaranos , a información dispoñible dos alumnos sobre: características xerais do grupo, e as específicas académicas ou persoais con incidencia educativa.

Durante o curso realizarase ao inicio de cada unidade didáctica realizarase tamén unha avaliación inicial, fundamentalmente a través dun pequeno coloquio ou con treboadas de ideas, no que se lle efectuarán aos alumnos preguntas relacionadas cos temas a tratar.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Medidas atención á diversidade:

Na medida do posible tratarase de detectar casos de alumnos/as que requiran unha atención especial referente ao seu proceso de aprendizaxe.

Unha vez detectadas esas dificultades, o alumno/a será obxecto dun seguimento especial nos diferentes aspectos a tratar da materia, propoñéndosele novas actividades específicas de apoio.

Para ó alumnado con NEE procederáse a solicitara a flexibilización modular, de acordo cos art 15 e 16 da Orde 16 Xullo 2011 de avaliación e acreditación das ensinanzas de FP

Medidas de reforzo educativo:

Para potenciar os conceptos e procedementos nos alumnos que por calquera causa teñan dificultades na consecución dos obxectivos. Os alumnos que se atopen en estas circunstancias realizarán:

Exercicios específicos para os alumnos que non acaden os obxectivos mínimos.

Exercicios de consolidación: para os alumnos que acadando os contidos mínimos teñen certas dificultades nalgún concepto ou procedemento.

Medidas de ampliación: Para os alumnos que superen amplamente os obxectivos do módulo.

As medidas de ampliación serán:

Exercicios especiais para os alumnos que demostren un dominio notable de conceptos e procedementos.

Exercicios de investigación por parte dos alumnos de temas non tratados na aula. Estes exercicios variarán segundo a unidade didáctica de que se trate, procurando fomentar no alumno a creatividade.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Tratarase de contribuír ao labor de concienciación sobre a importancia dunha axeitada convivencia escolar que permita unha mellor relación ensinanza-aprendizaxe.

Motivar ao alumnado para que comece a interiorización da cultura do diálogo e a mediación.

Fomentar o respecto entre todos os membros da comunidade e a integración de todo o alumnado no centro.

Fomentar a realización de actividades que potencien o respecto á diversidade.

Conseguir o desenvolvemento integral da persoa á marxe dos esterotipos e dos papeis en función do xénero, o rexeitamento de toda norma de discriminación e a garantía dunha orientación académica e profesional non condicionadas polas diferenzas sexuais.

Potenciar o respecto polo medio ambiente e o aforro de recursos.

Desempeño profesional respetuoso co medio, cumprindo coa normativa de seguridade e prevención de riscos laborais, e fortalecedor da calidade e da mellora continua da súa actividade e do espírito emprendedor.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Se contará coa colaboración de profesionais do sector que serán invitados a participar de forma activa na formación do alumnado, a través de charlas, conferencias, debates, etc., tratando temas e expoñendo casos que se relacionen directamente con temario do módulo. Os profesionais procederán de ámbitos coma: industrias de produción, mantemento, compañías auxiliares do metal etc...

Visitaranse empresas do sector: empresas de fabricación mecánica, petroquímicas, empresas de produción de enerxía, etc....en visitas organizadas, acompañadas polo profesorado do módulo para ter unha visión real do sector.

Asistencia a feiras, congresos ou cursos organizados pola Administración ou por distintas organizacións ou empresas privadas sobre temas que teñan relación directa co módulo.

Visitas a outras escolas e centros de formación.

Visita á feira bianual de máquina-ferramenta en Bilbao.

10. Outros apartados

10.1) Modalidade semipresencial ou a distancia

PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR NOS DISTISTOS CASOS AFECTADOS POLO COVID-19:

¿ 1º ENSINO PRESENCIAL: a avaliación realizarase segundo os criterios de avaliación indicados no apartado 5

¿ 2º ENSINO SEMIPRESENCIAL: no caso de que algún alumno este en cuarentena terá dereito a asistir as clases de forma telemática. Avaliaríase igual que no ensino presencial, os exámenes faríanse a través da aula virtual e os traballos se entregarán na aula virtual.

¿ 3º FORMACIÓN TELEMÁTICA POR ESTAR TODOS EN CUARENTENA: impartiríanse as clases telemáticamente, respetando o horario do curso, e o método de avaliación sería 50% exámenes a través da aula virtual e 50% traballos entregados tamén a través da aula virtual. Intentaríase respetar o reparto das unidades didácticas por avaliación.

Para aprobar é necesario sacar una nota mínima dun 5 sobre 10 en cada unha das partes.

Encalquera caso para poder facer a media, será necesario acadar un 5 en cada unha das avaliacións.

No caso de que fora necesaria a impartición na modalidade semi presencial, ou ben a distancia teremos as premisas seguintes: Será preciso que o alumno dispoña de conexión a internet, ordenador, web cam e micrófono para poder realizar as sesións online mediante o programa Cisco Webex ou Falemos Xunta.

Ademais os contidos da materia estarán na Aula Virtual para a súa consulta.

Para o alumnado con algunha parte sen superar, realizará o exame final das partes que non superara ao longo do período ordinario.

O alumnado que non supere e teña que recuperar no período de xuño aplicará cos mesmos criterios descritos

Para o caso de actividades de recuperación e proba de avaliación extraordinaria realizarase do mesmo xeito descrito nos apartados 6a e 6b desta programación.

No caso de evidenciarse copia de traballos ou exames, o alumno será cualificado con cero puntos na citada proba